

This PDF you are browsing now is a digitized copy of rare books and manuscripts from the Jnanayogi Dr. Shrikant Jichkar Knowledge Resource Center Library located in Kavikulaguru Kalidas Sanskrit University Ramtek, Maharashtra.

KKSU University (1997- Present) in Ramtek, Maharashtra is an institution dedicated to the advanced learning of Sanskrit.

The University Collection is offered freely to the Community of Scholars with the intent to promote Sanskrit Learning.

Website

https://kksu.co.in/

Digitization was executed by NMM

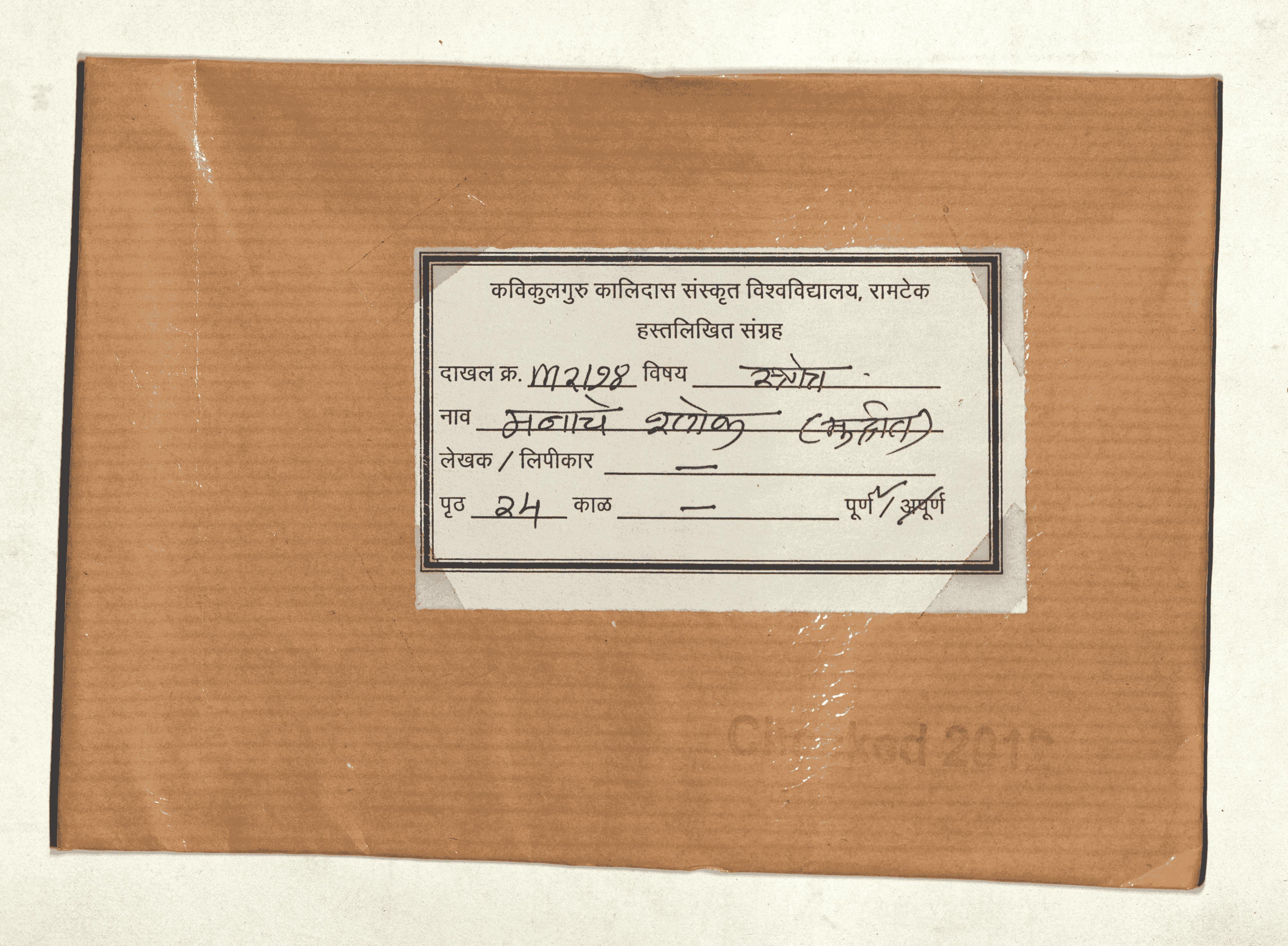
https://www.namami.gov.in/

Sincerely,

Prof. Shrinivasa Varkhedi Hon'ble Vice-Chancellor

Dr. Deepak Kapade Librarian

Digital Uploaded by eGangotri Digital Preservation Trust, New Delhi https://egangotri.wordpress.com/

CC-0. In Public Domain. Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

॥ आः॥

अथ रामदासकत

श्रीगणेशय नमः

गणाधीश जो ईश सर्वा गुणांचा। मुळारंभ आरंभ तो निर्गुणाचा॥ नमो शारदा मूळचत्वारिवाचा। गमो पंथ आनंत या राघवाचा॥ १॥

मना सज्जना भिक्तपंथींचे जावें। तरी श्रीहरी पाविजे तो स्वभावें॥ जनीं निद्यतें सर्व सोङ्गि द्यावें। जनीं वंद्य तें सर्वभावें करावें॥ २॥

प्रमाते मनीं राम चितीत जावा। पुढें वैखरी राम आधीं वदावा॥ सदाचार हा थोर सांड्रंनये तो। जगीं तोचि तो मानवी घन्य होतो॥ ३॥

मना वासना दुष्ट कामा नये रे। मना सर्वथा पापबुद्धि नकी रे॥ मना सर्वथा नीति सोडूं नकी हो। मना अंतरीं सार विचार राहो॥ ४॥

मना पापसंकलप सोङ्गि द्यावा । मना सत्यसंकलप

नको रे मना कोघ हा खेदकारी। नको रे मना काम नानाविकारी॥ नको रे मना सर्वदा अंगीकारूं। नको रे मना मत्सरू दंभ भारू॥ ६॥

मना श्रेष्ठ धारिष्ट जिवीं धरविं। मना बोलणें नीच सो-शीत जावें॥ स्वयं सर्वदा नम्र वाचे वदावें। मना सर्व लोकांशि रे नीववावें॥ ७॥

देह त्यागितां कीर्ति मागें उरावी । मना सज्जना हेचि किया धरावी ॥ मना चंदनाचेपरी त्वां झिजावे ॥ परी अंतरीं सज्जना नीववावें ॥ ८॥

नको रे मना द्रव्य तें पूढिलांचें। अति स्वार्थबुद्धी पुरे पापसाचें॥ घडे भोमणें पाप तें कर्म खोटें। न होतां मना सारिखें दुःख मोटें॥ ९॥

सदा सर्वदा प्रीति रामीं घरावी । दुःखाची स्वयं सांड जीवीं करावी ॥ देहदुःख तें सूख मानीत जावें । विवेकें सदा स्वस्वक्रवीं भजावें ॥ १०॥

जनीं सर्वसुषी असा कोग आहे। विचारी मना तूंचि शोधूनि पाहे॥ मना त्वांचि रे पूर्वमंचीत केलं। तयासारि-कें भोगणें प्राप्त झालें॥ ११॥ (3)

मना मानसीं दुःख आणुं नको रे। मना सर्वथा श्लोक विता नको रे॥ विवेकें देहबुद्धी सोडूनि द्यावी। विदेही-पणें मुक्ति भोगीत जावी॥ १२॥

मना सांग पां रावणां काय झालें। अकरमात तें राज्य सर्विह बुडालें ॥ ह्मणोनि कुडी वासना सांडि वेगीं। बळें लागला काळ हा पाठिलागीं ॥ १३॥

जिवा कर्मयोगें जनीं जन्म झाला । परी शेवटीं काळ घेऊनि गेला ॥ महाथोर ते मृत्युपंथीचे गेले । असंख्यात ते जन्मले आणि मेले ॥ १४॥

मना पाइतां सत्य हे मृत्युभूमी। जिता बोलती सर्वही जीव मी मी। विरंजीव ते सर्वही यानिताती। अकरमात सांहृनियां सर्व जाती॥ १५॥

मरे एक त्याचा दुजा शोक बाहे। अकरमात तोही पुढें जात आहे॥ पुरेना जनीं लोभरे क्षोभ होतो। ह्मणी-नी जनीं मागुती जन्म घतो॥ १६॥

मना मानसीं व्यर्ध चिता वहातें। अकरमात होणार होऊनि जातें॥ घडे भोगना सर्वही कर्म योगें। मतीमंद तो खेद मानी वियोगें॥ १७॥

मना राघवावीण आज्ञा नको रे। मना मानवाची नको कीर्ति तूं रे॥ जया वर्णिती वेद ज्ञास्त्रं पुराणे। तथा व-णितां सर्व ही श्वाघ्यवाणे॥ १८॥ मना सर्वथा सत्य सांडूं नको रे। मना सर्वथा मिध्य मांडूं नकोरे॥ मना सत्य तें सत्य वाचें बदावें। मना मि-ध्य तें मिध्य सोडूनि द्यावें॥ १९॥

वह हिंपटी होइजे माय पोटीं । नको रे मना यातना तेचि माठी ॥ निरोधें पचे कीडिलें गर्भवासीं । अधोमूख रे दुःख त्या बाळकासीं ॥ २०॥

मना वासना चूकवी येरझारा। मना कामना सोडवी द्रव्य दारा ॥ मना यातना थोर हे गर्भवासीं। मना सज्जना भेटवी राववासीं ॥ २१॥

मना सज्जना हीत माझें करावें। रघूनायका हढ चित्तीं। धरावें ॥ महाराज तो स्वामि वायू पुताचा । जनां उद्धरी नाथ लोकत्रयाचा ॥ २२॥

न बोले मना राचवावीण कांहीं। जनीं वाउंगे बोलतां सोख्य नाहीं।। घडीनें घडी काळ आयुष्य नेतो। देहांती-ल तुला कोण सोडूं पहातो॥ २३॥

रघूनायकावीण वायां शिणावें। जनासारिखें व्यर्थ कां वासणावें ॥ सदा सर्वदा नाम वाचे वसोंदे । अहंता मनीं पापिणी ते नसोंदे ॥ २४॥

मना बीट मानुं नको बोलण्याचा। पुढें मागुता राम जोडे॰

(9)

ल केंचा ॥ मुखाची घडी लोटतां मुख आहे। पुढें सर्व जाईल कांहीं न राहे ॥ २५॥

देहरक्षणाकारणें यत्न केला। परी शेवटीं काळ घेऊनि गेला॥ करीं रे मना मिक्त या राघवाची। पुढें अंतरीं सोड चिता भवाची॥ २६॥

भवाचे भयें काय भीतोसि लंडी।धरी रे मना धैर्य धाकासि सांडी ॥रघूनायकासारिखा स्वामि शीरीं। नुपेक्षी कदा को-पल्या दंडधारी॥ १७॥

दिनानाथ हा राम कोदंडधारी। पुढें देखतां काळ पोटीं थरारी॥ जनीं वाक्य नेमस्त हें सत्य मानीं। नुपेक्षी कदा रामदासाभिमानी॥ २८॥

परी राघवाचें सदा ब्रीद गाजे। बळं भक्तरीप्रशिरों कां विराजे॥ पुरी वाहिली सर्व जेणे विमानीं। नुपेक्षी कदा रामदासामिमानी॥ २९॥

समर्थाविया सेवका वक्र पाहे। असा सर्व भूमंडळीं कोण आहे॥ जयाची लिला वर्णितां लोक तीन्ही। चुपेक्षी कदा रामदासाभिमानी॥ ३०॥

महासंकर्धों सोडिले देव जेणें।प्रतिषं बळें आगळा कोटि-गूणें।। जयतिं स्मरे शेल्यजा शूलगणी। नुवेशी कदारा-मदासाभिमानी॥ ३१॥ अहल्याशिळा राघवें मुक्त केली।पदीं लागतां दिव्य हो-किन गेली ॥ जया वर्णितां शीणली वेदवाणी। नुगेक्षी कदा रामदासामिमानी ॥ ३२॥

वसे मेरुगांदार हे सृष्टिकीका। शशी सूर्य तारांगणें मेव माला॥ विरंजीव केले जगीं दास दोन्ही। नुपेशी कदा रा-

मदासाभिमानी॥३३॥

सदा सर्वदा देव सन्नीध आहे। कृपाळ्गों अलग धारिष्ट पाहे ॥ सुखानंद आनंद कैवल्यदानी । नुपेक्षी कदा रामदा-सामिमानी ॥ ३४॥

उपेक्षा कहा रामह्यों असेना। जिया मानवा निध्वयो तो वसेना॥ शिरी भार वाहे न बोले पुराणी। नुपेक्षी कहा रा॰

मदासाभिमानी ॥ ३५॥ असे हो जया अंतरीं भाव जैसा । वसे हो तया अंतरीं देवतेसा ॥ अनन्यासि रक्षीतसे चापपाणी । नुपेक्षी कदा

रामदासाभिमानी ॥ ३६॥ सदा चक्रवाकासि मार्तड जैसा । उडी घालितो संकर्धे स्वामि तेसा ॥ हरीमक्तिचा घाव घाली निशाणी। नुपेक्षी क

दा रामदासाभिमानी ॥ ३७॥

मना प्रार्थना तूजला एक आहे। रचूनाथ अंकीत हो जाने राहे॥ अवज्ञा कधीं हो यदर्थी न की जे। मना सज्जना राघवीं वास्ति की जे॥ ३८॥ न होणं।। तया लागि हें सर्व चांचल्य दोजे। मना रूजना राघवीं वस्ति कीजे॥ ३९॥

मना पाविजे सर्वही सुख जेथें। अती आदरें ठेविलें लक्ष तेथें ॥ विवकें कुडी कल्पना पालटीजे ॥ मना सज्जना रा-

घवीं बहित की जे ॥ ४०॥

बहु हिंडतां मुख होणार नाहीं। शिणावें परी नातुंडे हीत कांहीं ॥ विचारे बरा अंतरीं बोध कीजे। मना सज-ना राघवीं वस्ति कीजे ॥ ४१॥

बहुतां परी हेचि आतां धरावें ॥ रघूनायका आपलेसें करावें ॥ दिनानाथ हा तोडरीं बीद गाजे ॥ मना सज्ज-ना राघवीं वस्ति कीजे ॥ ४२॥

मना सज्जना एक जीवीं धरावें ॥ जनीं आपुळें हीत तूंवा करावें ॥ रघूनायकावीण बोळों नको हो । सदा मा-नसीं हा निजध्यास राहो ॥ ४३॥

मना रे जनीं मौन्यमुद्रा धरावी ॥ कथा आदरे राष-वाचीं करावी ॥ नसे राम तें धाम सोडोनि द्यविं ॥ सुखाः लागीं आरण्य सेवित जावें ॥ ४४॥

जयाचे निसंगें समाधान भंगें ॥ अहंता अकस्मात येख-नि लागे ॥ तया संगतीची जनीं कोण गोडी ॥ जिये संग तीनें मती राम सोडी ॥ ४५ ॥ मना जे घडीं राघवावीण गेली ॥ जर्गी तें तुवां आए ली हानि केली ॥ रघूनायकावीण तो शीण आहे ॥ जनीं दक्ष तो लक्ष लाजाने पाहे ॥ ४६॥

मनीं छोचमीं श्रीहरी तोचि पाईं। जनीं जाणता भक्त र होजाने राहे॥ गुणी प्रीति छागो ऋमूं साधनाचा ॥ जगीं धन्य तो दास सर्वोत्तमाचा ॥ ४७॥

सदा देवकाजीं क्षिजे देह ज्याचा ॥ सदा रामनामें बदे नित्य वाचा ॥ स्वधर्मीच चाळें सदा उत्तमाचा ॥ जगीं धन्य तो दास सर्वीत्तमाचा ॥ ४८ ॥

सदा बोळण्यासारिखें चाळताहे ॥ अनेकीं सदा एक दे-वासि पाहे ॥ सगुणां भजे लेश नाहीं भ्रमाचा ॥ जगीं धन्य तो दास सर्वोत्तमाचा ॥ ४९॥

नसे अंतरीं काम नाना विकारी ॥ उदासीन तो तापसी ब्रह्मचारी ॥ निवाला मना लेश नाहीं तमाचा ॥ जगीं धन्य तो दास सर्वोत्तमाचा ॥ ५० ॥

मदें मत्सरें सांडिली स्वार्थबुद्धी ॥ प्रपंचीक नाहीं जया-तें उपाधी ॥ सदा बोलणें नम्र वाचा सुवाचा ॥ जगीं धन्य तो दास सर्वोत्तमाचा ॥ ५१ ॥

क्रमी बेळ जो तत्विंतानुवादे ॥ नालेंपे कदा दंभ वादें

विवादें॥ करी सूख संवाद जो ऊगमाचा। जगीं धन्य तो दास सर्वोत्तमाचा॥ ५२॥

सदा आजिवी प्रीय जो सर्व लोकों। सदा सर्वदा सत्य-वादी विवेकी ॥ न बोले कदा मिथ्य वाचा त्रिवाचा। जगीं धन्य तो दास सर्वोत्तमाचा ॥ ५३॥

सदा सेवि आरण्य तारुण्य-काळीं। मिळेना कदा कल्पनेचे निमेळीं॥ चळेना मनीं निश्चयो हड ज्याचा। जगीं धन्य तो दास सर्वीत्तमाचा॥ ५४॥

नसे मानसीं दुष्ट आशा दुराशा। वसे अंतरीं प्रेम पा-शा विपाशा॥ ऋणी देव हा भक्तिभावें जयाचा। जगीं धन्य तो दास सर्वेत्तमाचा॥ ५५॥

दिनाचा दयाळ मनाचा मवाळ । स्नेहाळू कृपाळू जगीं दासपाळ ॥ जया अंतरीं कोध संताप केंचा । जगीं धन्य तो दास सर्वोत्तमाचा ॥ ५६ ॥

जगीं होइजे धन्य या रामनामें। क्रिया भक्ति जपास-ना नित्य नेमें।। उदासीनता तत्वता सार आहे। सदा सर्वदा मोकळी दित्त राहे।। ५७॥

नको विषयीं वासना द्यति रूपें । यदथीं जड़े कामना पूर्व पापें ॥ सदा राम निष्काम चित्तीं वसावा । मनीं के ल्पना लेश तोही नसावा ॥ ५८॥

मना कल्पना कल्पितां कल्पकोटी। नव्हेरे नव्हे सर्वथा राम-भेटी ॥ मनीं कामना राम नाहीं जयाला। आति आदरे प्रेम नाहीं तयाला॥ ५९॥

मना राम कल्पतरु कामधेनु । निधीसार चिंतामणी काय वानू ॥ जयाचे नियोगें घडे सर्व सत्ता । तथा साम्य-ता कायशी कोण आतां ॥ ६०॥

उभा कल्पहक्षातळीं दुःख वाहे । तया अंतरीं सर्वदा तिचि राहे ॥ जनीं सज्जनीं वाद हा वाढवावा । पुढें मा-गुती शोक जीवीं धरावा ॥ ६१॥

निजध्यास तो सर्व तूटोनि गेला । बळें अंतरीं शोक संताप ठेला ॥ सुखानंद स्वानंद भेदें बुडाला । मना निश्क्षयो सर्व खेदें उडाला ॥ ६२॥

वरीं कामधेनू पुढें ताक मागे। हरी बोध सोडोनि वि-वादिं लागे॥ करीं सार चिंतामणी कांच खंडें। तथा मा-गतां देत असे उदंडें॥ ६३॥

अती मृह त्या दृढ बुद्धी असेना। अती काम त्या राम चित्तीं वसेना॥ अती लोभ त्या क्षोभ होईल जाणा। अती वीषयीं सर्वदा देन्यवाणा॥ ६४॥

नका देन्यवाणें जिणें भक्तिवीणें। अती मूर्व त्या सर्व-दा दुःख देणें ॥ धरी रे मना आदरें प्रीति रामीं । नको ासना हेमधामीं विरामीं ॥ ६५॥ नव्हे सार संमार हा घोर आहे। मना सज्जना सर्व शोधोनि पाहे॥ जनीं वीष खतां पुढें सीख्य केंचें। घरोंरे मना ध्यान या राघवांचे॥ ६६॥

धनः इयाम हा राम लावण्यरूपी। महाधीर गंभीर पू र्ण प्रतापी। करी शेवटीं सेवकाचा कुडावा। प्रभाते मनीं राम चितीत जावा॥ ६७॥

बळें आगळा राम को दंडधारी। महाकाळ विकाळ तोही थरारी॥ पढं मानवा किंकरा कोण केवा। प्रभात मनी राम चितीत जावा॥ ६८॥

सुखानंदकारी निवारी भयातें। जनीं भक्ति-भावें भजा-वें तयाते॥ विवेकें त्यजावा अनाचार हेवा। प्रभाते मनीं राम चितीत जावा॥ ६९॥

सदा रामनामें वदा पूर्ण कामें। कदा बाधिजे नापदा नित्य नेमें।। मदालस्य हा सर्व सोडोनि द्यावा। प्रभात मनीं राम चितीत जावा।। ७०॥

जयाचानि नामें महादोष जाती। जयानेनि नामें गती पाविजेती॥ जयाचेनि नामें घड पुण्य ठेवा। प्रभाते मनीं राम चितीत जावा॥ ७१॥

न वेचे कदा श्रंथिंचा अर्थ कांहीं। मुखें नाम उच्चारितां कष्ट नाहीं॥ महा घोर संसार शत्र जिणावा। प्रभाते मनीं राम चिंतीत जावा॥ ७२॥ देह दंडणाचें महादुःख आहे। महादुःख तें नाम घेतां न राहे॥ सदाशीव चिंतीतसे देव देवा। प्रभाते मनीं राम चिंतीत जावा॥ ७३॥

बहुतां परि संकटं साधनाचीं। व्रतें दान उद्यापनें तीं धनाचीं ॥ दिनाचा दयाळ मनीं आठवावा। प्रभाते मनीं राम चितीत जावा॥ ७४॥

समस्तामधं सार साचार आहे। कळेना तरी सर्व शो॰ धोनि पोहे॥ मना संशयो वाउगा तो त्यजावा। प्रभाते मनीं राम चितीत जावा॥ ५५॥

नव्हें कर्भ ना घर्भ ना योग कांहीं। नव्हें भोग ना त्याग ना सांग कांहीं ॥ ह्मणे दास विश्वास नामीं धरावा। प्रभाते मनीं राम चितीत जावा॥ ७६॥

करी काम निष्काम या राघवाचें। करीं रूप स्वरूप सर्वी जिवाचें॥ करीं छंद निर्द्धेद्व हे गुग गातां। घरी की-तीनीं द्यति विश्वास होतां॥ ७७॥

अहा ज्या नरा राम विश्वास नाहीं। तया पामरा बा-धिजे सर्व कांहीं॥ महाराज तो स्वामि केवल्यदाता। ह-धा बाहणे देह संसार चिता॥ ७८॥ मना पावना भावना राघवाची। धरीं अंतरीं सो। डे चित- भवाची ॥ भवाचें भयं मानवा भूल ठेली ॥ नसे वस्तुची धारणा व्यर्थ गेली ॥ ७९॥

धरा श्रीवरा त्या हरा अंतरातें। तरा दुस्तरा त्या प-रासागरातें ॥ सरावी सरा त्या भरा दुर्भराते। करा निख-रा त्या खरा मत्सराते ॥ ८०॥

यना यत्सरे नाम सोड़ं नको हो। अती आदरें हा नि-जध्यास राहो॥ समस्तामतें नाम तें सार आहे। दुजी तु-ळणा तुळिता हैं न साहे॥ ८१॥

वह नाम या राम नामीं तुळेना। अमाग्य नरा पामरा हैं कळेना॥ विषा औषध घेतलें पार्वतीशे॥ जिना मानवा किंकरा कोण पुसे॥ ८२॥

जेणें जाळिला काम तो राम ध्यातो। उमेसीं अती आ॰ दरें गुण गातो॥ बहु ज्ञान वैराग्य सामर्थ्य जेथें। परी अंतरीं राम विश्वास तेथें॥ ८३॥

विवानें शिरीं वाहिला देव राणा। तथा अंतरीं घ्यास रे स्यासि नेणा॥ निवाला स्वयं तापसी चंद्रमोळी। जिवासी-डवी राम हा अंतकाळीं॥ ८४॥

भजा राम विश्वाम योगेश्वराचा। जपा नेमिला नेम गी
रीहराचा ॥ निवाला स्वयं तापसी चंद्रमौळी। जोवा सोड-वी राम हा अंतकाळी ॥ ८५॥ मुर्खी राम विश्वाम तेथेचि आहे। सदानंद आनंद शी धोनी पाहे॥ तया वीण तो शीण संदेहकारी। निजध्या स तो शोक संताप हारी॥ ८६॥

मुखीं राम त्या काम बाधूं शकेना। गुणीं इष्ट धारिष्ट त्याचें चुकेना॥ हरी भक्त तो शत्र कामाप्ति मारी। जगीं धन्य तो मारुती ब्रह्मचारी॥ ८७॥

बहु चांगलें नाम या राघवाचें। अती साजिरें स्वलप सोपें फुकाचें।। करी मूळ निर्मूळ घेतां भवाचे। जिवा मान-वा होचे केवलय साचें।। ८८॥

जनीं भोजनीं नाम वाचें बदावें। अती आदरें नाम घो-पें ह्मणिवें।। हरी चितनीं अन्न सेवीत जावें। तरी श्रीहरी पाविजे तो स्वभावें।। ८९॥

नये राम वाणा तया थोर हानी। जनीं व्यथ प्राणी तः या नाम कर्णी ॥ हरीनाम हें देव शास्त्रीं पुराणीं। वहू आः गळी बोलिली वेदवाणी॥ ४०॥

नको बीट मानूं रघुनायकाचा । अती आदरें बोलिजे रामवाचा ॥ नवेचें मुखीं सांपडे रे फुकाचा । करा घोषक्या जानकी—वस्रमाचा ॥ ९१ ॥

अती आदरें सर्वही नाम घोषें। गिरीं कंदरीं जाइ जे दूरदेशें।। हरी तृष्टला तोषला नाम घोषें। विशेषें हरी मानसी राम पीसे॥ ९२॥ जगीं पाहतां राम हा अन्नदाता। तया लागीं हो तत्व-ता सार चिंता॥ तयाचे मुखीं नाम घेतां फुकाचें। मना सांग पां रे तुझें काय वेंचें॥ ९३॥

तिन्हीं लोक जाळूं शके कोप येतां । निवाला हरू तो मुर्खीं नाम घेतां ॥ जपे अद्रें पार्वती विश्वमाता ॥ ह्मणोनी ह्मणो तेचि हें नाम आतां ॥ ९४॥

अजामीळ पापी बदे पुत्रकामें।तया मुक्ति नारायणाचेनि नामें ॥ शुकाकारणें कुंटिणी रामरावणी । मुखीं बोलतां ख्याति झाली पुराणीं ॥ ९५ ॥

महाभक्त प्रलहाद हा दैत्यकुळी । जपे राम नामावळी नित्यकाळी ॥ पिता पापरूपी तया देखवेना । जनीं दैत्य तो नाम मुखीं ह्मणेना ॥ ९६॥

मुखीं नाम नाहीं तथा मुक्ति कैंची। अहंता गुणे यातना ते फ़काची ॥ पुढें अंत येईल तो देन्यवाणा। ह्मणोनी ह्मणा रे ह्मणा देवराणा॥ ९७॥

हरीनाम नेमस्त पाषाण तारी । बहु तारिले मानव दे-हधारी ॥ तया राम नामीं सदा जो विकल्पी । बदेना कदा जीव तो पापरूपी ॥ ९८॥

जगीं धन्य वाराणसी पुण्यराशी। तया माजि जातां गता पूर्वजांशीं ॥ मुखीं रामनामावळी नित्य काळीं। जिवा हीत सांगे सदा चंद्रमोळी॥ ९९॥ यथासांगरे कर्म तेही घडेना। घडे कर्म तें पुण्य गांठीं प-डेना॥ दया पाहतां सर्व भूतीं असेना। फुकाचे मुखीं नाम बेही वसेना॥ १००॥

जया नावडे नाम त्या यमजाची । विकल्पी उठें तर्क त्या नर्क छी छी ॥ ह्मणोनि अती आदरें नाम घ्यावें । मुखों बोळतां दोष जाती स्वभावें॥ १०१॥

अती लीनता सर्वभावें एवभावें। जना सज्जनालागिं सं-तोषवावें ॥ देहाकारणें सर्व लावीत जावें। सगुणें अती आदरेंसी भजावें॥ १०२॥

हरी कीर्तनीं प्रीति भावें घरावी। देहबुद्धी निरूपणीं वीसरावी ॥ परद्रव्य आणीक कांता परावी। यदधीं स्वयें सांड जीवीं करावी ॥ १०३॥

कियेबीण नानापरी बोलिजे तें। परी चित्त दुश्चित तें लाजबीबें॥ मना कल्पना धीट सेराट धावे। तया मानवा देव कैसेनि पावे॥ १०४॥

विवेकें किया आपुछी पाछटावी। अती आदरें शुद्ध किया घरावी॥ जगीं बोलण्या सारिखें चाल बापा। मनीं कल्पना सोड संसारतापा॥ १०५॥

बरी स्नान संध्या करी एक निष्ठा। विवेकें मना आवरां

स्थानश्रष्ठा॥ द्या सर्व भूतीं जया मानवाला। सदा प्रेम-ळ् भाक्तभावें निवाला॥ १०६॥

मना कोप भारोपणा ते नसावी । मना बुद्धि रे साधु संगे वसावी ॥ मना नष्ट चांडाळ तो संग त्यागी ॥ मना होय रे मोक्ष भागीं विभागी ॥ १००॥

सदा सर्वदा सज्जनाचे नियोगें। क्रिया पालटे भक्ति भा वार्थ लागे ॥ क्रियेबीण वाचाळता ते निवारी । तुटे वाद संवाद तो हीतकारी ॥ १०८॥

जनीं वाद संवाद सोडोनि द्यावा। जनीं सूखसंवाद सू खं करावा॥ जनीं तोचि तो सूख संतापहारी। तुटे वाद संवाद तो हीतकारी॥ १०९॥

तुटे वाद संवाद त्यातें ह्मणावें। विवेकें अहंभाव त्यातें जिणावें॥ अहंता गुणें वाद नाना विकारी। तुटे वाद सं-वाद तो हीतकारी॥ ११०॥

हिताकारणें बोलणें सत्य आहे। हिताकारणें सर्व शी-धोनि पाहे॥ हिताकारणें बंड पाखंड वारी। तुटे बाद सं-वाद तो हीतकारी॥ १११॥

जनीं सांगतां ऐकतां जन्म गेळा। परी वादवीवाद तै-साचि ठेळा ॥ उठे संशयो वाद हा दंभ भारी । तुटे वाद् संवाद तो हीतकारी ॥ ११२॥ जनीं हीत पंडीत सांगोनि गेले। अहंता गुणें ब्रह्मरा-क्षम झाले॥ तयाहूनि व्युप्तन्न तो कोण आहे। मना सर्व जाणीव सोडोनि राहे॥ ११३॥

तुटे वाद संवाद तेथें करावा। विवेकें अहंभाव हा पाः लटावा॥जनीं बोलण्या सारिखें आचरावें। क्रिया पालटे भक्तिपथेंचि जावें॥ ११४॥

फुकाचें मुखीं बोळतां काय वेंचे । दिसंदीस अभ्यंतरीं गर्व सांचे ॥ क्रियेवीण वाचाळता व्यर्थ आहे । विचारी मना तूंचि शोधूनि पाहे ॥ ११५ ॥

बहु शापितां कष्टला अंबऋषी । तयाचे स्वयं श्रीहरी जन्म सोशी॥ दिल्हा क्षीरासंध् तया ऊपमानी । नुपेक्षी कदा रामदासाभिमानी॥ ११६॥

भूद लेंकरूं बापुडं दैन्यवाणें । कृपा भाकितां दीधली भेट जेंणें ॥ चिरंजीव तारांगणीं प्रेमखाणी । नुपेक्षी कदा रामदासाभिमानी ॥ ११७॥

गजेंद्र महासंकरीं वाट पाहे। तथा कारणें श्रीहरी घां-वताहे॥ उडी घातळी जाहळा जीवदानी। नुपेक्षी कदा रामदासाभिमानी॥ ११८॥

अजामीळ पापी तया अंत आला। कपाळूपणे तो जनीं मुक्तकेला ॥ अनाथासि आधार हा चक्रपाणी। नुपेक्षी
कदा रामदासाभिमानी ॥११९॥

विधी कारणें जाहला मत्स्य वेगीं । घरों कूर्म रूपीं धरा पृष्ठ भागीं ॥ जना रक्षणाकारणें नीच योनी । नुपेक्षी कदा रामदासाभिमानी ॥ १२०॥

महाभक्त प्रलहाद हा कष्टवीला। ह्मणोनि तया कार-णे सिंह झाला॥ नये ज्वाळ वीशाल सन्नीध कोणी। नु-पेक्षी कदा रामदासाभिमानी॥ १२१॥

क्रपा भाकितां जाहळा यजपाणी। तया कारणें वामन चक्रपाणी॥ द्विजां कारणें भागिय चापपाणी। नुपेक्षी कदा रामदासाभिमानी॥ १२२॥

अहिल्या सती लागी आरण्य पंथे । कुडाबा ुढें देव बंदी तयाते ॥ बळें सोडितां याव घाला निशाणों ॥ नुपेक्षी कदा रामदासाभिमानी ॥ ॥ १२३॥

तया द्रोपदी कारणें लागि वेगें। त्वरें घांवता सर्व सो-डोनि मागें।। कली लागि झाला असे बोद्ध्य मोनी। नुपे-क्षी कदा रामदासाभिमानी।। १२४॥

अनाथा दिना कारणें जन्मताहे। कलंकी पुढें देव हो। णार आहे ॥ तया वर्णितां शीणली देववाणी। नुपेक्षी कदा रामदासाभिमानी॥ १२५॥

जना कारणें देव लीलावतारी। बहुतां परी आदरें वेषधारी

तया नेणती ते जनीं पापरूपी। दुरात्मे महा नष्ट चां-डाळ पापी ॥ १२६॥

जगीं धन्य तो राम सुखीं निवाला। कथा ऐकतां सर्व तल्लीन झाला॥ देहभावना रामबोधं उढाली। मनोवास-ना रामरूपा विराली॥ १२७॥

गतीकारणे संगती सज्जनाची । मती पाळटे सुमती दु-र्जनाची॥ रतीनायकाचा पती भ्रष्ट आहे। ह्मणीनी मना-तोत होजाने राहे॥ १२८॥

मना अल्प संकल्प तोही नसावा। मना सत्य संकल्प चि-कांत एकांत काळीं भजावा॥ १२५॥

मना वासना वाष्ट्रवीं वस्दे। मना कामना काम संगी नसोद् ॥ यना कल्पना बाउगी ते नकी जे । यना सज्जना सज्जनी वास्तिकी ॥ १३० म

भजा या जनीं पाहतां राम एक। करीं बाण एक मु-खों शब्द एक ॥ किया पाहतां उद्धरी सर्व लोक । धरा जानकी नायकाचा विवेक ॥ १३१ ॥

विचारूनि बोले विवचीन चाले। तयाचिन संतप्त तेही निवाले॥ बरं शोधिल्याबीण बोलें। नय हो। जनीं बो-लणे शुद्ध नेमस्त राहे॥ १३२॥

हराभक्त वीरक्त विज्ञानरासी। जेणे मानसीं स्थापिलं निश्वयासीं ॥ तया दर्शने स्पर्शने पुण्य जोडे। तया भाष-णे नष्ट संदेह मोडे ॥ १३३॥

नसे गर्व अंगीं सदा वीतरागी। क्षमा शांति भोगी दः या दक्ष योगी॥ नसे लोभ ना क्षोभ ना देन्यवाणा। अ-शा लक्षणीं जाणिजे योगिराणा ॥ १३४॥

घरी रे मना संगती सज्जनाची। जेणें द्वित हे पालटे दुर्जनाची ॥ बळे भाव हा वृत्ति सन्मार्ग लागे। यहा ऋर तो काळ विकाळ मंग ॥ १३५॥

भयें व्यापिलें सर्व ब्रह्मांड आहे। भयातीतते संत आनं-त्तों वसावा ॥ जनों जल्प वीकल्प तीही त्यजावा । रमा त पाहे ॥ जया पाहतां द्वेत कांहीं दिसेना । तया मानसीं सर्वथा ही वसेना ॥ १३६॥

जिवा श्रेष्ठ ते स्पष्ट सांगोनि गेले। परी जीव अज्ञान तैसीचे ठेले ॥ देह बुद्धिचा निश्चयो त्या ढळना ॥ जुने ठेवणे मीपणे तें कळना ॥ १३७॥

अमें नाडिलें वित्त तें गुप्त झालें। जिवा जन्म दारिद्र ठाकानि आलें। देहबुद्धि कर्म खोटे ढळना । जुने ठेवणें मीपणे ते कळना ॥ १३८॥

पुढें पाहतां सर्वही कोंदलेसे। अभाग्या नरा रढ पाषा-ण भासे॥ अभावें कदा पुण्य कांहीं फळेना। जुनें देवें मापणें तें कळेना॥ १३९ ॥

जयाचे तया चुकलें प्राप्त नाहीं ॥ गुणें गोविलें जाहलें दुःख देहीं॥ गुणें वेगळी दिति तेहीं वळेना । जुने देवों सीपणे तें कळना ॥ १४० ॥

ह्मणे दास सायास त्याचे करावे ॥ जगीं जाणता पाय त्याचे धरावे॥ गुरू अंजनेवीण ते आकळना॥ जुने ठव-णें मीपणें तें कळना ॥ १४१ ॥

कळना चळना वळना टळना ॥ टळना ढळना संशयो ही ढळेना ॥ गळेना गळेना अहंता गळेना ॥ बळे आक-ळेना सिळना सिळना ॥ १४२॥

अविद्या गुण मानवा ऊमजेना॥ भ्रमें चुकलें हित ते पा-विजना ॥ परीक्षे बिना बांधिलें हड नाणें ॥ परी सत्य मि ध्या असे कोण जाणे॥ १८३॥

जगी पाहतां साच ते काय आहे॥ अती आहरे सर्व शोधानि पाहे ॥ पुढे पाहतां पाहतां देव जाडे ॥ भ्रम भ्रां-ति अज्ञान हं सर्व मोड ॥ १४४॥

सदा वीषया चितिता जीव गेला॥ अहंभाव अज्ञान जन्मासी आला॥ विवेकं सदा स्वस्वक्रीं भजावें॥ जिन वा जगमीं जन्म नाहीं स्वभावें ॥ १४५॥

दिसे लोबनों ते नसे कल्प कोटी। अकरमात आकार-लें काळ मोडी॥ पुढें सर्व जाईल कांही न राहे ॥ मना संत आनंत शोधाने पाहे ॥ १४३॥

तुरेना फुटेना चळेना वळेना। सदा संच छें मीपणे आ-नळेना॥ तयाएक रूगासि दूजे नसाहै। मना संत आ-नंत शोघाने पाहे॥ १४७॥

निराकार आकार ब्रह्मादिकांचा। जया सांगतां शीण-ली वेदवाचा ॥ विवेक तपाकार हो ऊनि राहे ॥ मना संत आनंत शोधाने पाहे ॥ १४८॥

जगों पाहतां चमचक्षु न लक्षी ॥ जगा पाहतां ज्ञानः चक्ष निरक्षा ॥ जगीं पाहतां पाहणें जात आहे ॥ मना सं-त आनंत शोधनिपाहे॥ १४९॥

नसे पीत ना श्वत ना इयाम कांहीं ॥ नसे ठयक्त अठयक्त ना नीळ कांहीं ॥ ह्मणे दास विश्वासतां सुक्ति लाहे॥ मना संत आनंत शोधिन पाहे॥ १५०॥

खरें शोधितां शोधितां शोधिताहे ॥ मना बोधितां बो-धितां बोधिताहे ॥ परी सर्वही सज्जनाचेनियोगे ॥ बरा निश्वयो पाविजे सानुरागे ॥ १५१॥

मनीं निभिला देव तो ओळखात्रा ॥ जया पाहतां मोक्ष तात्काळ जीवा ॥ तया निगुणालागि गूणी करावें ॥ जनीं संग सोडोनि सूखी रहावें॥ १५२॥

नव्हें कार्यकर्ता नव्हें सृष्टिकर्ता ॥ पराह्वाने पत्ती न लिं-पे विवर्ता॥ तया निर्विकल्पासि कल्पीत जावें॥ जनीं संग सोडोनि सुखीं रहावें ॥ १२३॥

बहुतां परी कूसरी तत्व झाडा ॥ परी अंतरीं पाहिजे तो निवाडा ॥ मना सार साचार तें वेगळेरे ॥ समस्तांमधें एक तें आगळें रे ॥ १५४॥

नव्हे पिंडज्ञानें नव्हे तत्वज्ञानें ॥ समाधान कांहीं नव्हे तानमानें ॥ नव्हे योग योगें नव्हे भोग त्यागें ॥ समाधान ते सज्जनाचे नियोगे ॥ १५५॥

महावाक्य तत्वादिकें पंचकर्णे ॥ खुणं पाविजे संतसंगें वि-वर्णे ॥ द्वितियेसि संकेत जो दाविजे तो ॥ तया सांडूनी चंद्रमा भाविजेतो ॥ १५६॥

विसेना जनीं तेचि शोधोाने पाहे ॥ बरें पाहतां गूज ये-थेचि आहे ॥ करें घेडं जातां कदा आढळेना ॥ जनीं सर्व कोदाटलें तें कळेना ॥ १५७॥

ह्मणे जाणता तो मनीं मूर्व आहे ॥ अतक्योंसि तकीं असा कोण आहे ॥ जनीं भीपणें पाहतां पाहवेना ॥ तया पाहतां वेगळें राहवेना ॥ १५८॥

बहु शास्त्र धुंडाळितां वाद आहे । जनीं निश्चयो एक तोहि न साहे ॥ यती भांडती शस्त्रबोधें विरोधें । गती खुंटती ज्ञानबोधें विरुद्धें ॥ १५९ ॥

श्वित न्याय भीमांसका तर्कशास्त्रें ॥ रमृती वेद वेदांत वाक्यें विचित्रें ॥ स्वयें शेष मीनावला स्थीर राहे ॥ मना सर्व जाणीव सोडूनि पाहे ॥ १६०॥

,CREATED=09.09.19 17:00 TRANSFERRED=2019/09/09 at 17:05:03 ,PAGES=14 ,TYPE=STD ,NAME=S0001710 Book Name=M-2198-MANACHE SHLOK ORDER_TEXT= ,[PAGELIST] ,FILE1=0000001.TIF ,FILE2=00000002.TIF ,FILE3=0000003.TIF ,FILE4=0000004.TIF ,FILE5=0000005.TIF ,FILE6=0000006.TIF ,FILE7=0000007.TIF ,FILE8=0000008.TIF ,FILE9=0000009.TIF ,FILE10=0000010.TIF ,FILE11=0000011.TIF ,FILE12=0000012.TIF FILE13=0000013.TIF ,FILE14=0000014.TIF

[OrderDescription]